

Standard wymagań – egzamin czeladniczy

dla zawodu
POZŁOTNIK

Kod z klasyfikacji zawodów i specjalności dla potrzeb rynku pracy	Kod z klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego
732404	zawód pozaszkolny

Egzamin przeprowadzany jest w dwóch etapach:

etap praktyczny: polega na samodzielnym wykonaniu przez kandydata zadań egzaminacyjnych sprawdzających umiejętności praktyczne

etap teoretyczny: etap teoretyczny odbywa się w dwóch częściach; pisemnej i ustnej

- w części pisemnej kandydat udziela odpowiedzi na pytania z zakresu tematów:
 - rachunkowość zawodowa
 - dokumentacja działalności gospodarczej
 - rysunek zawodowy
 - zasady bezpieczeństwa i higieny pracy oraz ochrony przeciwpożarowej
 - podstawowe zasady ochrony środowiska
 - podstawowe przepisy prawa pracy
 - podstawowa problematyka prawa gospodarczego i zarządzania przedsiębiorstwem
- w części ustnej kandydat odpowiada na pytania z zakresu następujących tematów:
 - technologia
 - maszynoznawstwo
 - materiałoznawstwo

Zadania do etapu praktycznego i pytania do etapu teoretycznego przygotowywane są na podstawie standardu wymagań ustalonego przez Związek Rzemiosła Polskiego

(Ustawa o rzemiośle z dnia 22 marca 1989, tekst jednolity:

Dz. U. Z 2002r Nr 112, poz. 979, z późn. zm. Dz. U. z 2003 Nr 137, poz. 1304)

Zawód: **pozłotnik**

I. Etap teoretyczny (część pisemna i ustna) egzaminu obejmuje:

Zakres wiadomości i umiejętności właściwych dla kwalifikacji w zawodzie

Kandydat powinien umieć:

1. Czytać ze zrozumieniem informacje przedstawione w formie opisów, instrukcji, rysunków, szkiców, wykresów, dokumentacji technicznych i technologicznych, a w szczególności:

- 1.1. rozpoznawać i stosować znaki graficzne, oznaczenia wymiarów i materiałów;
- 1.2. rozpoznawać podstawowe rodzaje drewna stosowanego jako jeden z podstawowych elementów konstrukcyjnych w pozłotnictwie oraz sposoby jego łączenia: wzdłużne, poprzeczne, skośne;
- 1.3. selekcjonować i dobierać rodzaje klejów stosowanych do klejenia drewna oraz odpowiednio je stosować;
- 1.4. odpowiednio stosować materiały lakiernicze syntetyczne i naturalne jak szelaki, bejce, pokosty, kreda, kamienie polerskie, pozłoty, materiały ściernie;
- 1.5. selekcjonować i dobierać spoiwa stosowane w pozłotnictwie (kleje, mixtiony);
- 1.6. rozróżniać wyroby pozłotnicze, elementy składowe wyrobów i stosować nazewnictwo zawodowe;
- 1.7. rozpoznawać i prawidłowo wykorzystywać maszyny i urządzenia, obrabiarki, szlifierki, walcarki;
- 1.8. stosować zasady dozowania składników do gruntu masy ornamentowej, pulmentów, patyn oraz zasad ich ręcznego i mechanicznego przygotowania;
- 1.9. rozróżniać rusztowania oraz stosować zalecenia dotyczące ich montowania, eksploataowania i rozbierania;
- 1.10. rozpoznawać wady drewna oraz wskazywać ich wpływ na wyroby pozłotnicze;
- 1.11. wskazywać technologie przygotowania różnych podłoży stosowanych w poszczególnych technikach pozłotniczych;
- 1.12. posiadać umiejętność doboru odpowiednich narzędzi i środków pozłotniczych przy wykonywaniu poszczególnych prac.

2. Przetwarzać dane liczbowe i operacyjne, a w szczególności:

- 2.1. obliczać ilość materiałów podstawowych oraz wykończeniowych (tarcica, listwy, roztwory klejowe, materiały lakiernicze, materiały pozłotnicze, materiały ściernie);
- 2.2. określać rodzaje i ilość składników roztworu klejowego, lakierniczego, podkładowego, wykończeniowego;
- 2.3. rozpoznawać i oceniać przydatność materiałów stosowanych w poszczególnych etapach prac pozłotniczych;
- 2.4. posiadać umiejętność doboru materiału, urządzeń i sprzętu pozłotniczego;
- 2.5. kalkulować koszty na podstawie zużytych materiałów, czasu pracy, stopnia trudności wykonywanych prac i wynagrodzenia za pracę.

3. Bezpiecznie wykonywać zadania zawodowe zgodnie z przepisami bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej oraz ochrony środowiska, a w szczególności:

- 3.1. przewidywać skutki niewłaściwej obsługi maszyn, narzędzi i innych urządzeń używanych w pozłotnictwie oraz niestosowania właściwych zabezpieczeń;
- 3.2. wskazywać zagrożenia dla zdrowia człowieka i środowiska naturalnego związane z pracami pozłotniczymi oraz z procesem wykończania powierzchni wyrobów pozłotniczych;
- 3.3. dobierać ekologiczne kleje, lakiery i inne materiały do produkcji wyrobów pozłotniczych;
- 3.4. dobierać środki ochrony indywidualnej do rodzaju prac pozłotniczych;
- 3.5. stosować przepisy bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej i ochrony środowiska obowiązujące przy określonych pracach pozłotniczych;

- 3.6. ustalać czynności związane z udzielaniem pierwszej pomocy w nagłych wypadkach mogących wystąpić podczas wykonywania prac pozłotniczych.

Zakres wiadomości i umiejętności związanych z zatrudnieniem i działalnością gospodarczą

Kandydat powinien umieć:

1. Czytać ze zrozumieniem informacje przedstawione w formie opisów, instrukcji, tabel, wykresów, a w szczególności:

- 1.1. rozróżniać podstawowe pojęcia i terminy z obszaru funkcjonowania gospodarki oraz prawa pracy, prawa podatkowego i przepisów regulujących podejmowanie i wykonywanie działalności gospodarczej;
- 1.2. rozróżniać dokumenty związane z zatrudnieniem oraz podejmowaniem i wykonywaniem działalności gospodarczej;
- 1.3. identyfikować i analizować informacje dotyczące wymagań i uprawnień pracownika, pracodawcy, bezrobotnego i klienta.

2. Przetwarzać dane liczbowe i operacyjne, a w szczególności:

- 2.1. analizować informacje związane z podnoszeniem kwalifikacji, poszukiwaniem pracy i zatrudnieniem oraz podejmowaniem i wykonywaniem działalności gospodarczej;
- 2.2. sporządzać dokumenty związane z poszukiwaniem pracy i zatrudnieniem oraz podejmowaniem i wykonywaniem działalności gospodarczej;
- 2.3. rozróżniać skutki wynikające z nawiązania i rozwiązania stosunku pracy.

II. Etap praktyczny egzaminu obejmuje praktyczne umiejętności z zakresu kwalifikacji w zawodzie, objęte tematami:

1. Sporządzenie zaprawy klejowo – kredowej i masy ornamentowej oraz naniesienie ich na przedmiot przeznaczony do pozłacania.
2. Nakładanie masy klejowo – kredowej oraz ornamentowej i przygotowanie ich do dalszych prac pozłotniczych.

Kandydat powinien umieć:

1. Planować czynności związane z wykonaniem zadania:

- 1.1. sporządzić plan działania;
- 1.2. sporządzić wykaz niezbędnych surowców, materiałów, sprzętu kontrolno-pomiarowego, narzędzi;
- 1.3. wykonać niezbędne obliczenia, rysunki lub szkice pomocnicze.

2. Organizować stanowisko pracy:

- 2.1. zgromadzić i rozmieścić na stanowisku pracy materiały, narzędzia, urządzenia i sprzęt, zgodnie z zasadami bezpieczeństwa i higieny pracy oraz ochrony przeciwpożarowej;
- 2.2. sprawdzić stan techniczny maszyn, urządzeń i sprzętu;
- 2.3. dobrać odzież roboczą i środki ochrony indywidualnej.

3. Wykonać zadanie egzaminacyjne z zachowaniem przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej oraz ochrony środowiska i wykazać się umiejętnościami objętymi tematami:

- 3.1. Sporządzenie zaprawy klejowo – kredowej i masy ornamentowej oraz naniesienie ich na przedmiot przeznaczony do pozłacania:
 - 3.1.1. dobrać umiejętnie surowce (kleje, żywica, kreda, oleje);

- 3.1.2. dobrać umiejętnie sprzęt i narzędzia pomocnicze (misy, kotły, łopatki, mieszadła, łaźnie wodne do gruntu i masy ornamentowej, waga, naczynie do odmierzenia obj.);
 - 3.1.3. przygotować poszczególne surowce do łączenia ze sobą;
 - 3.1.4. łączyć poszczególne surowce;
 - 3.1.5. zachować odpowiednie proporcje wagowe i objętościowe;
 - 3.1.6. utrzymać w takim stanie aby mogły być wykorzystywane w wymaganym czasie przeznaczonym na dalszą czynność;
 - 3.1.7. wstępnie przygotować produkt przeznaczony do pozłacania i pozbyć się wad drewna np. sęków, pęknięć.
- 3.2. Nakładanie masy klejowo – kredowej oraz ornamentowej i przygotowanie ich do dalszych prac pozłotniczych:
- 3.2.1. dobrać umiejętnie temperaturę, proporcję i moc gruntu oraz masy ornamentowej;
 - 3.2.2. nanosić poszczególne warstwy gruntu z uwzględnieniem odpowiednich odstępów czasowych i każdorazowo czyścić odpowiednio dobranymi materiałami ściernymi;
 - 3.2.3. nanosić grunt pędzlem lub mechanicznie z wykorzystaniem urządzenia zwanego grunciarką;
 - 3.2.4. przygotować szablon;
 - 3.2.5. przygotować masę ornamentową do wyciskania ręcznego w formach oraz mechanicznego walcami z wykorzystaniem walcarek ornamentowych;
 - 3.2.6. przygotować blachy, na których wyciskane są ornamenty oraz natłuścić formy;
 - 3.2.7. układać masę w formach, dociskać i zżynać wyciśnięte ornamenty;
 - 3.2.8. odtłuścić ścięty ornament przed przyklejeniem go do gruntu.
4. **Prezentować efekt wykonanego zadania praktycznego:**
- 4.1. uzasadnić sposób wykonania zadania;
 - 4.2. ocenić jakość wykonanego zadania.

Niezbędne wyposażenie stanowisk do wykonania zadań egzaminacyjnych objętych tematami:

Wydzielone pomieszczenia, hale produkcyjne lub pracownie do ręcznej i maszynowej obróbki drewna oraz pomieszczenia na stosowanie łaźni wodnych. Lokalizacja na parterze budynku w jednym lub kilku pomieszczeniach. Wielkość pomieszczeń, temperatura, wilgotność, oświetlenie, wentylacja i czystość powietrza powinny spełniać wymagania bezpieczeństwa i higieny pracy oraz ochrony przeciwpożarowej, ergonomii i ochrony środowiska. Osobne pomieszczenie na składowanie materiałów łatwopalnych jak szelaki, mixtiony, lakiery. Narzędzia i sprzęt: komplet narzędzi, przyrządów i urządzeń mechanicznych do obróbki drewna i wyciskania mas ornamentowych. Poduszki pozłotnicze, noże do cięcia pozłoty, formy i walce ornamentowe, pędzle, mixtiony, żywice, lakiery podkładowe i wykończeniowe ponadto papiery ścierne, przenośne łaźnie wodne, kredę, kleje, pulmenty, różne rodzaje pozłoty i kamienie polernicze. Szafki do przechowywania materiałów i narzędzi ręcznych. Blachy do wyciskania ornamentów, gąbki naturalne i sztuczne, noże i struny do ścinania ornamentów. Odkurzacz, denaturat, benzyna ekstrakcyjna, zaciski ramiarskie, szmatki do odtłuszczania, olej do smarowania formy. Walcarki (mechaniczne i ręczne), wyrzynarki, gilotyны, piły do cięcia wzdłużnego i ukośnego, naczynia do podgrzewania wody, kocioł do podgrzewania masy ornamentowej. Instrukcje obsługi maszyn i urządzeń. Środki ochrony indywidualnej. Apteczka.